

KOJI JE KLUB NAJBOLJI?

Željko Brčić, Vinkovci

Matka 23 (2014./2015.) br. 92

Jeste li se ikad zapitali koji je nogometni klub najbolji na svijetu? Svaki navijač, naravno, ima svoj odgovor na to pitanje, no on se uglavnom temelji na subjektivnim procjenama i klupskoj pripadnosti: nekima je to Real, nekima Barcelona, mnogi misle da je najbolji Bayern ili pak Manchester United. Postoji li uopće metoda izbora koja se neće oslanjati na navijačke strasti nego na objektivnu i pouzdanu procjenu kvalitete nogometnih klubova?

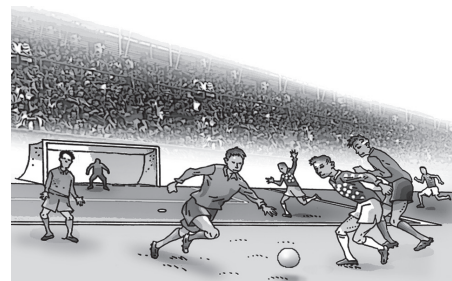
Odgovor na to pitanje je potvrđan, a može se pronaći na službenim internetskim stranicama Europske nogometne federacije (UEFA). U trenutku pisanja ovoga teksta najbolji europski (a samim time i svjetski) klub bio je madridski Real. Evo i poretka prvih deset klubova:

1. Real	166.228	6. Benfica	118.209
2. Barcelona	154.228	7. Schalke	111.711
3. Bayern	149.711	8. Arsenal	110.078
4. Chelsea	142.078	9. Porto	109.209
5. Atletico	119.228	10. Manchester United	103.078

Kako je napravljen baš takav poredak i što znače brojevi iza imena klubova? Nisu to ni postignuti golovi, ni osvojeni bodovi, nego tzv. klupski koeficijenti izračunati pomoću matematike.

S ciljem sustavnog praćenja učinka nogometnih klubova u europskim natjecanjima, UEFA je uvela sustav bodovanja svih utakmica odigranih u okviru Lige prvaka i Europske lige tijekom posljednjih pet godina. Pri tome se na različite načine boduju i izrađuju dvije vrste ljestvica: jedna koja rangira nacionalne nogometne saveze, odnosno pojedine države, i jedna koja daje poredak svih nogometnih klubova koji su u proteklih pet godina sudjelovali u natjecanjima UEFA (gore je navedeno prvih deset mjesta upravo s takve ljestvice).

Pobjeda ili neriješen rezultat nekoga kluba u svakoj odigranoj utakmici od prvog kola kvalifikacija do finala donosi određen broj bodova njegovom nacionalnom savezu, a dodatni bodovi dobiju se i za plasman u pojedinu etapu natjecanja. Ukupan broj osvojenih bodova dijeli se brojem klubova koji su te godine zastupali pojedinu zemlju i tako dolazimo do koeficijenta nogometnog saveza za tu godinu (zaokruženog na tri decimale). Zbrajanjem rezultata u po-

sljednjih pet godina stvara se tablica koja pokazuje jakost pojedine zemlje u europskim nogometnim natjecanjima:

1. Španjolska	96.142	10. Belgija	37.000
2. Engleska	80.391	11. Švicarska	34.375
3. Njemačka	78.558	12. Turska	32.600
4. Italija	67.676	13. Grčka	31.900
5. Portugal	61.049	14. Češka	29.125
6. Francuska	52.250	15. Rumunjska	26.299
7. Rusija	50.332	16. Austrija	25.675
8. Ukrajina	43.666	17. Hrvatska	23.500
9. Nizozemska	40.979	...	

Na osnovi položaja na tablici određuje se koliko će pojedina zemlja imati predstavnika u idućoj sezoni europskih nogometnih natjecanja. Tako će, primjerice, prvoplasirana Španjolska u Ligi prvaka i u Europskoj ligi zajedno imati sedam, a Hrvatska četiri kluba. Cilj hrvatskih klubova u sljedećim sezonama je dobrim rezultatima povećati koeficijent i popeti se do 15. mjesta, čime će još jedan naš klub ući u kvalifikacije za Ligu prvaka, odnosno umjesto dosadašnja četiri u europska bi se natjecanja iz Hrvatske nogometne lige plasiralo pet klubova.

Od ukupno 23.500 bodova skupljenih u zadnjih pet godina, Hrvatski nogometni savez najbolji je rezultat ostvario u protekloj sezoni 2014./2015. Evo kako su hrvatski klubovi ove godine osvojili 6.875 bodova:

U kvalifikacijama za Ligu prvaka i Europsku ligu svaka pobjeda donosi 1 bod, a neriješen rezultat 0.5 bodova. Rijeka je imala 6 pobjeda, Dinamo 5, Split 3 pobjede i 4 remija te Hajduk dvije pobjede i jedan remi. Rijeka i Dinamo plasirali su se u grupnu fazu Europske lige gdje svaka pobjeda donosi dva, a neriješen rezultat 1 bod. S dvije pobjede i jednim remijem Rijeka je ukupno osvojila 11 bodova, dok je Dinamo imao još dvije pobjede i ukupno 9 bodova. Svojim rezultatima iz kvalifikacija Split je ostvario 5 bodova, a Hajduk 2.5 boda. Sveukupno je to 27.5 bodova, a kada se taj broj podijeli s 4, dobije se ranije navedeni hrvatski koeficijent 6.875.

Za razliku od nacionalnog koeficijenta, klupski se koeficijent računa na nešto drugačiji način. U kvalifikacijama se nagrađuje prolaz u svako sljedeće kolo (0.5 bodova za drugo, 1 bod za treće, a 1.5 za četvrto kolo, odnosno tzv. *play-off*), dok se u grupnoj fazi uzimaju u obzir svi osvojeni bodovi. Tako su Split i Hajduk za plasman u 3. kolo kvalifikacija Europske lige zaslužili po 1.5 bod, a Rijeka i Dinamo u skupinama istog natjecanja 5, odnosno 4 boda. Ko-

načni koeficijent nekog kluba za pojedinu godinu dobije se zbrajanjem njegovih tako ostvarenih bodova i petine (ili 20 %) koeficijenta njihovog nacionalnog saveza. Za Hrvatsku je to ove godine iznosilo 1.375 boda.

Zbrajanjem klupskih koeficijenata od sezone 2010./2011. do 2014./2015., s cjelokupnog popisa 454 kluba iz svih europskih zemalja možemo izdvojiti i rangirati hrvatske klubove u europskim nogometnim natjecanjima. U posljednjih pet godina Hrvatsku je u Europi predstavljalo 10 klubova, od kojih su neki u međuvremenu i ispali iz Prve hrvatske nogometne lige. Najbolji od njih je, na 82. mjestu, zagrebački Dinamo (s koeficijentom 24.700), slijedi Rijeka na 131. mjestu (koeficijent 13.700), Hajduk je 153. (11.200), a 215. je RNK Split (7.200). Na ljestvici se od hrvatskih klubova nalaze još i Slaven Belupo, Varaždin (bivši Varteks), Lokomotiva, Osijek, Šibenik i vinkovačka Cibalia.

Kada bi se u europsko natjecanje plasirao bilo koji hrvatski klub koji u posljednjih pet godina nije sudjelovao ni u Ligi prvaka ni u Europskoj ligi, on bi imao koeficijent 4.700, što je zapravo petina petogodišnjeg hrvatskog nacionalnog koeficijenta.

Navedeni klupski koeficijenti važni su pri određivanju parova u kvalifikacijskim utakmicama ili sastava pojedinih skupina, jer se pomoću njih klubovi razvrstavaju na nositelje i nenositelje, čime se onemogućuje mogućnost sraza kvalitetnijih ekipa u ranim etapama natjecanja.

Izvlačenje parova prvih kvalifikacijskih utakmica Lige prvaka i Europske lige je 22. lipnja. Četiri kola kvalifikacija igraju se tijekom ljeta, a natjecanje u skupinama počinje u rujnu. Kakvi će biti rezultati naših klubova i hoće li oni uspjeti povećati nacionalni koeficijent Hrvatske, doznat ćemo uskoro. Pratite i borbu za naslov najboljeg nogometnog kluba na svijetu. Zagrijavanje može početi!

